

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 6CoP/56/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5620200293
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 10. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Yvetta Dzugasová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2020:5620200293.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Yvetty Dzugasovej a členov senátu JUDr. Jany Urbanovej a Mgr. Andreja Kekelyho, vo veci starostlivosti súdu o maloleté deti: W. W., nar. XX.XX.XXXX a K. W., nar. XX.XX.XXXX, obe bytom u matky, zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš, deti rodičov: matka H. W., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom O. XXXX/X, L., t.č. bytom L. P. XXX/X, I. T., zastúpená JUDr. Dušanom Jančim, advokátom, so sídlom R. XXX, I. T. a otec K. W., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom O. XXXX/X, L., zastúpený JUDr. Tiborom Bašistom, advokátom, so sídlom P. X, L., o úpravu práv a povinností rodičov k maloletému dieťaťu, v konaní o odvolaní otca proti rozsudku Okresného súdu Liptovský Mikuláš č.k. 9P/16/2020-50 zo dňa 06. apríla 2020, takto

rozhodol:

Rozsudok Okresného súdu Liptovský Mikuláš č.k. 9P/16/2020-50 zo dňa 06. apríla 2020 potvrdzuje.

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Okresný súd napadnutým rozsudkom maloleté deti W. W., nar. XX.XX.XXXX a K. W., nar. XX.XX.XXXX, zveril do osobnej starostlivosti matky (výrok I.). Obaja rodičia sú oprávnení maloleté deti zastupovať a spravovať ich majetok v bežných veciach (výrok II.). Otcovi uložil povinnosť prispievať na výživu maloletej W. sumou 200,00 Eur mesačne a maloletého K. sumou 170,00 Eur mesačne vždy do každého 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky detí, počnúc od 05.02.2020 (výrok III.). Zameškané výživné za obdobie od 05.02.2020 do 31.03.2020 vo výške 247,41 Eur na maloletú W. a vo výške 191,55 Eur na maloletého K. súd povolil otcovi splácať v splátkach po 50,00 Eur na každé dieťa spolu s bežným výživným, počnúc od doručenia rozsudku (výrok IV.). Žiadnemu z účastníkov nepriznal súd právo na náhradu trov konania (výrok V.).

2. V dôvodoch svojho rozhodnutia uviedol, že v prejednávanej veci sa matka maloletých detí návrhom zo dňa 05.02.2020 domáhala zverenia maloletých detí do jej osobnej starostlivosti s tým, že ona bude oprávnená zastupovať a spravovať majetok maloletých detí v bežných veciach s povinnosťou otca platiť výživné po 200,00 Eur na každé z maloletých detí. Vykonaným dokazovaním bolo preukázané, že maloleté deti pochádzajú z manželstva rodičov, pričom matka sa s deťmi odsťahovala zo spoločnej domácnosti v januári 2020. Matka žije s deťmi v nájomnom dvojizbovom byte u jej rodičov, celkove náklady na bývanie predstavujú čiastku 300,00 Eur mesačne, a teda matka prispieva svojim rodičom sumou 100,00 Eur mesačne na bývanie a stravu. Aktuálne nemá žiaden príjem, je vedená v evidencii uchádzačov o zamestnanie od 30.12.2019, s úradom práce spolupracuje. Matka maloletých detí poberá prídavky na deti, a to v roku 2019 vo výške 48,68 Eur mesačne (spolu na obidve deti) a v roku 2020 vo výške 49,90 Eur mesačne (spolu na obidve deti). Otec zaplatil výživné na deti v roku 2020 vo februári sumu 100,00 Eur a v mesiaci marec sumu 150,00 Eur. Otec maloletých detí žije v trojizbovom byte,

ktorý je v bezpodielovom spoluvlastníctve manželov. Náklady na bývanie otca predstavujú mesačný predpis 180,00 Eur a inkaso 42,00 Eur (plyn a koncesionárske poplatky). Okrem toho otec hradí poplatky za Magio televíziu 60,00 Eur mesačne, ktoré zahŕňa internet, televíziu a telefón. V súčasnosti otec spláca hypotekárny úver po 100,00 Eur mesačne. Čistý priemerný mesačný príjem otca dosahuje výšku 1.234,42 Eur. Maloletá W. navštevuje 3. ročník základnej školy v Liptovskom Mikuláši a maloletý K. navštevuje materskú školu. Od septembra 2020 začne navštevovať základnú školu. Obidve deti majú zvýšené výdavky na zdravotnú starostlivosť, keďže ambulancie, v ktorých sa liečia, sa nachádzajú v Poprade. Náklady na liečbu sú zvyšované cestovným, ktoré znáša matka (z I. T. do Popradu a späť). Maloletá W. absolvuje pravidelné kontroly v kardiologickej ambulancii 1x ročne, v imunoalergologickej ambulancii každé dva až tri mesiace. Užíva predpísané lieky alergológom s doplatkami 3,00 Eur až 3,50 Eur mesačne. Maloletý K. absolvuje pravidelné kontroly v kardiologickej ambulancii 1x ročne, v neurologickej ambulancii každý druhý až tretí mesiac podľa potreby a oftalmologickej ambulancii každý tretí mesiac (v novembri 2019 mal operované oči).

3. Vychádzajúc z ust. § 28 ods. 1, 2, § 36 ods. 1, § 62 ods. 1, 2, 4, 5, § 65 ods. 1, § 75 ods. 1, 2, § 76, § 77 ods. 1, 2 Zákona o rodine súd zveril maloleté deti do osobnej starostlivosti matky, ktorá sa o ne doposiaľ riadne starala a v prevažujúcej miere zabezpečovala osobnú starostlivosť deťom. Otec o deti javí záujem, od odchodu zo spoločnej domácnosti (január 2020) sa deti s otcom stretli počas jedného víkendu vo februári 2020 a pol dňa v mesiaci marec. Od marca 2020 je styk otca s deťmi sťažený pre protiepidemiologické opatrenia. Matka otcovi v styku s deťmi žiadnym spôsobom nebráni a rodičia ani nežiadali upraviť styk s maloletými deťmi. Súd konštatoval, že je v záujme maloletých detí, aby ich zastupovali a spravovali ich majetok v bežných veciach obaja rodičia. Vo vzťahu k povinnosti otca platiť výživné na maloletú W. vo výške 200,00 Eur mesačne a maloletého K. vo výške 170,00 Eur mesačne odo dňa začatia súdneho konania, súd zohľadnil súčasné možnosti a schopnosti rodičov a predovšetkým potreby maloletých detí. Rodičia majú vyživovaciu povinnosť iba voči týmto dvom spoločným maloletým deťom. Pri rozhodovaní o výške výživného okresný súd vychádzal z čistého priemerného mesačného príjmu otca vo výške 1.234,00 Eur a jeho odôvodnených výdavkov. Momentálne nie je v možnostiach a schopnostiach matky zabezpečiť si príjem, resp. príjem zvýšiť, aby sa väčšou mierou mohla podieľať na nákladoch na výživu detí. Aktuálne si vyživovaciu povinnosť plní poskytovanou osobnou starostlivosťou o maloleté deti. Matka je nezamestnaná a nemá žiaden príjem. Je evidovaná na úrade práce a je poberateľkou prídavkov na obidve deti. Aj po zaplatení bežných výdavkov otcovi zostane dostatok prostriedkov na plnenie vyživovacej povinnosti (1.234,00 Eur - mesačný predpis 180,00 Eur - inkaso 42,00 Eur - Magio 60,00 Eur - splátka hypotekárneho úveru 100,00 Eur = 852,00 Eur). Po splnení vyživovacej povinnosti vo výške 370,00 Eur (200,00 Eur + 170,00 Eur) ostáva otcovi 482,00 Eur. Výživné vo výške 200,00 Eur pre maloletú W. predstavuje 6,55 Eur na deň a výživné vo výške 170,00 Eur pre maloletého K. predstavuje sumu 5,57 Eur na deň, čo sú prostriedky, ktoré pokryjú prevažne náklady na stravu. Výživné má však zabezpečiť aj ostatné potreby detí (bývanie, ošatenie, zdravotná starostlivosť, vzdelávanie, kultúrne a spoločenské potreby). Navyiac deti majú zvýšené výdavky na zdravotnú starostlivosť. Súd výšku výživného diferencoval, pretože W. je vekovo staršia, plní povinnú školskú dochádzku v rámci prvého stupňa a jej potreby sú vyššie ako u mladšieho K., ktorý je predškolač v domácej starostlivosti matky. Výživné, ktoré otec dobrovoľne platil, nedokázalo uspokojiť potreby detí. Otcovi vzniklo zameškané výživné za obdobie od 05.02.2020 do 31.03.2020 vo výške 247,41 Eur na maloletú W. a 191,55 Eur na maloletého K., ktoré povolil súd otcovi splácať po 50,00 Eur mesačne na každé dieťa spolu s bežným výživným, aby nedošlo k podstatnému zhoršeniu jeho sociálnej a ekonomickej situácie. Pokiaľ ide o vyčíslenie zameškaného výživného, jeho výpočet okresný súd podrobne rozviedol v odseku 13. odôvodnenia napadnutého rozsudku.

4. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 a § 57 CMP.

5. Proti tomuto rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie otec maloletých detí, ktorý žiadal napadnutý rozsudok zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, alternatívne žiadal rozsudok okresného súdu zmeniť tak, že otcovi bude uložená povinnosť prispievať na výživu maloletej W. sumou 100,00 Eur mesačne a maloletého K. sumou 100,00 Eur mesačne od 05.02.2020. V odvolaní namietal výroky III., IV. a V. rozsudku z dôvodu ust. § 365 ods. 1 písm. f/, h/ CSP. Mal za to, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, čím došlo k nesprávnemu právnomu posúdeniu veci. V konaní bolo preukázané, že otcov čistý mesačný príjem dosahuje výšku cca 1.234,00 Eur. Z daných peňažných prostriedkov hradí okrem výdavkov na stravu, nákladov za bývanie, oblečenie, obuv, hypotekárneho úveru a iných nevyhnutných pravidelných

mesačných výdavkov v domácnosti, aj výživné na maloletú W. a maloletého K.. Súd prvej inštancie napriek tomu, že vykonal dokazovanie ohľadom zisťovania majetkových pomerov oboch rodičov, tieto skutočnosti vyhodnotil jednostranne a nesprávne v neprospech otca maloletých detí. Súd len všeobecne konštatoval, že k určeniu výživného na maloleté deti došlo na základe odôvodnených potrieb detí, ako aj na základe zárobkových možností a schopností otca. Domnieval sa, že súd prvej inštancie nesprávne zohľadnil jeho zárobkové možnosti a schopnosti a bez akéhokoľvek zdôvodnenia určil, že určené výživné je primerané týmto jeho možnostiam a schopnostiam. Súd ďalej konštatoval, že matka je nezamestnaná, bez príjmu, riadne evidovaná na úrade práce. Okresný súd sa však nezaoberal tým, prečo matka nepoberá sociálne dávky, t.j. či má alebo nemá nárok na podporu v nezamestnanosti, resp. pokiaľ je riadne evidovaná na úrade práce, prečo nepoberá dávku v hmotnej núdzi aspoň preddavkovo a podobne. Tak isto matka môže zvýšiť svoju životnú úroveň napríklad brigádnickou prácou na niekoľko hodín denne, resp. týždenne. Navyiac v súčasnosti je reálny predpoklad poklesu jeho príjmu. Ďalej dal do pozornosti, že v súvislosti so zdravotným stavom maloletých detí matka uviedla, že na zdravotnú starostlivosť má bežné výdavky. Pokiaľ aj cestuje s deťmi na vyšetrenie a kontroly z I. T. do Popradu, sama uviedla, že sa jedná o vyšetrenia raz za tri mesiace, t.j. 4x do roka. Výdavky na cestovné nie sú vysoké. S deťmi sa stretával, chodieval za nimi a výdavky na cestovné mal tak aj on sám. Z uvedeného teda vyplýva, že v súčasnosti je v jeho možnostiach a schopnostiach plniť výživné vo výške po 100,00 Eur mesačne na každé z detí. Je tiež predpoklad, že výživné sa bude v budúcnosti pri zmene pomerov na strane detí zvyšovať. Aktuálne sú deti vo veku 9 a 7 rokov, a teda výživné v navrhovanej výške považuje za primerané.

6. Matka vo vyjadrení k odvolaniu otca navrhla rozsudok okresného súdu ako vecne správny potvrdiť. Okresný súd rozhodol na základe objektívne zisteného skutkového stavu, rozsudok je preskúmateľný a zrozumiteľný. Súd vykonal dokazovanie a z odôvodnenia napadnutého rozsudku je zrejmé, o ktoré dôkazy súd prvej inštancie oprel svoje skutkové zistenia, akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov spravoval a ako vec právne posúdil. V plnom rozsahu sa stotožnila s rozhodnutím súdu prvej inštancie, s jeho skutkovými a právnymi zisteniami a závermi. Pokiaľ ide o tvrdenie otca, že súd dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym zisteniam a tým malo dôjsť k nesprávnemu právnemu posúdeniu, toto tvrdenie označila za nesprávne a hlavne účelové zo strany otca. Tvrdenie otca, že súdom stanovené výživné nezodpovedá jeho majetkovým a zárobkovým možnostiam, toto tvrdenie bližšie nešpecifikoval a neuviedol žiadne dôkazy na podporu svojich tvrdení, dokonca ani neuviedol, prečo takto určené výživné nie je v jeho možnostiach plniť. Sám otec potvrdil súdom zistenú výšku mesačného príjmu vo výške 1.234,00 Eur a pokiaľ ide o výdavky, tieto špecifikoval na súdom pojednávaní. Zo súdom zisteného skutkového stavu je zrejmé, že je v možnostiach otca platiť súdom stanovené výživné. Dala do pozornosti ust. § 62 ods. 2 veta druhá Zákona o rodine, podľa ktorého dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Znamená to, že ak má otec vyšší príjem, mala by tomu zodpovedať aj výška výživného, najmä v situácii, ak otec žiadnym spôsobom nepreukázal, že by mal iné výdavky, ktoré by mu bránili prispievať na výživné v súdom určenej výške pri jeho príjme 1.234,00 Eur. K tvrdeniu otca z odvolania, že matka mala by si nájsť brigádnickú prácu, aby si zlepšila životnú situáciu, dala do pozornosti ust. § 62 ods. 4 Zákona o rodine a skutočnosť, že v plnej miere zabezpečuje osobnú starostlivosť o maloleté deti. Navyiac, matka maloletým deťom hradí všetky výdavky, ktoré výživné nepokrýva. Zdôraznila, že Okresný súd Poprad rozsudkom č.k. 14P/7/2020 zo dňa 09.07.2020 rozviedol manželstvo rodičov, a pokiaľ ide o výživné, na čas po rozvode súd určil výživné vo výške, ako bolo určené napadnutým rozsudkom, keďže sa stotožnil s argumentmi uvedenými v rozhodnutí Okresného súdu Liptovský Mikuláš sp.zn. 9P/16/2020 zo dňa 06.04.2020. K odvolaniu pripojila kópiu rozsudku Okresného súdu Poprad č.k. 14P/7/2020 vo veci rozvodu manželstva rodičov. V súlade s uvedeným mala za to, že tvrdenia uvádzané otcom sú účelové a ním predložené argumenty nepriniesli žiadne nové zistenia ani tvrdenia, ktoré by neboli použité v predchádzajúcom konaní a súd by sa s nimi nevysporiadal, alebo nemohli byť použité v predchádzajúcom konaní.

7. Kolízny opatrovník na odvolanie otca reagoval vyjadrením zo dňa 08.07.2020, v ktorom uviedol, že sa stotožňuje s rozhodnutím okresného súdu.

8. Na vyjadrenie matky k odvolaniu a na vyjadrenie kolízneho opatrovníka zo dňa 08.07.2020 reagoval otec vyjadrením zo dňa 12. augusta 2020, v ktorom uviedol, že v celom rozsahu zotrváva na podanom odvolaní. Zotrvával taktiež na tvrdení, že vykonané dokazovanie ohľadom zisťovania majetkových pomerov oboch rodičov a ich prispievania na výchovu a výživu maloletých detí bolo zo strany súdu vyhodnotených jednostranne a nesprávne v neprospech otca maloletých detí. Okrem výdavkov, ktoré otec

uvádzal na súdnom pojednávaní, má aj výdavky na stravu, oblečenie, obuv, pravidelné mesačné výdavky v domácnosti. Keďže je zrejme, že potreby maloletých detí budú rokmi narastať, aktuálne mal za to, že výživné na deti po 100,00 Eur mesačne zodpovedá jeho možnostiam a schopnostiam.

9. Kolízny opatrovník reagoval na vyjadrenie matky k odvolaniu, podaním zo dňa 30.07.2020, v ktorom opätovne zdôraznil, že sa stotožňuje s rozhodnutím okresného súdu, ako aj s vyjadrením matky.

10. Na vyjadrenie otca reagovala matka podaním zo dňa 17. septembra 2020. Uviedla, že s odvolaním otca nemožno súhlasiť, rovnako ako nemožno súhlasiť ani s jeho vyjadrením zo dňa 12.08.2020. V celom rozsahu sa pridržiavala svojho predchádzajúceho vyjadrenia a v zásade zopakovala svoje argumenty uvedené vo vyjadrení zo dňa 16. júla 2020.

11. Na vyjadrenie matky, ktoré bolo doručené právnomu zástupcovi otca dňa 30.09.2020 a kolíznemu opatrovníkovi dňa 24.09.2020, už títo písomne nereagovali.

12. Krajský súd, ako súd odvolací (§ 34 CSP), po zistení, že odvolanie otca bolo podané včas a smerovalo proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom, preskúmal rozsudok okresného súdu v rozsahu podľa § 65 CMP s tým, že odvolacími dôvodmi nie je viazaný (§ 66 CMP) a toto rozhodnutie bez nariadenia pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) postupom podľa § 219 ods. 3 CSP v spojení s § 378 ods. 1 CSP a § 2 ods. 1 CMP ako vecne správne potvrdil podľa § 387 ods. 1 CSP.

13. Krajský súd podrobne preskúmal všetky rozhodujúce otázky, ktoré boli vo veci vznesené a v celom rozsahu sa stotožnil so skutkovými a právnymi závermi súdu prvej inštancie. Okresný súd v dostatočnom rozsahu zistil skutočnosti rozhodné pre posúdenie danej veci, vecne správne rozhodol a svoje rozhodnutie odôvodnil v súlade s ust. § 220 ods. 2 CSP. Odôvodnenie rozhodnutia okresného súdu je vecne správne, pričom v jednotlivostiach naň poukazuje aj krajský súd. Z uvedených dôvodov sa krajský súd v odvolacom konaní obmedzil iba na konštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia (§ 387 ods. 2 CSP).

14. Výrok I. a II. rozsudku okresného súdu účastníci nenapadli odvolaním. Odvolací súd ich však preskúmal s prihliadnutím na znenie ust. § 65 a § 66 CMP a dospel k záveru, že v tejto časti je rozhodnutie súdu prvej inštancie vecne správne, nakoľko vychádza z ust. § 36 ods. 1 Zákona o rodine v ňom citovanom, zodpovedá skutočnému stavu veci zistenému vykonaným dokazovaním a zároveň rešpektuje najlepší záujem maloletých detí. Kolízny opatrovník maloletých detí neavizoval nedostatky v starostlivosti matky a z jeho vyjadrení v rámci odvolacieho konania je zrejme, že navrhuje rozhodnutie okresného súdu ako vecne správne potvrdiť. Otec v podanom odvolaní taktiež nenamietal správnosť záverov okresného súdu v časti zverenia maloletých detí do osobnej starostlivosti matky. S ohľadom na vek maloletých detí a súrodenecké väzby medzi maloletými deťmi je takéto rozhodnutie súdu prvej inštancie prirodzené a rešpektuje najlepší záujem maloletých detí.

15. Výrok II. rozsudku, ktorým okresný súd rozhodol, že obaja rodičia sú oprávnení maloleté deti W. a K. zastupovať a spravovať ich majetok v bežných veciach, odvolací súd potvrdil ako vecne správny, pretože rodičovské práva a povinnosti sú budované na zásadne rovnoprávnom postavení otca aj matky pri ich výkone. V zmysle ust. § 28 Zákona o rodine súčasťou rodičovských práv a povinností sú najmä sústavná a dôsledná starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývoj maloletého dieťaťa, zastupovanie maloletého dieťaťa, správa majetku maloletého dieťaťa (odsek 1). Rodičovské práva a povinnosti majú obaja rodičia. Pri ich výkone sú povinní chrániť záujmy maloletého dieťaťa (odsek 2). Rodičovské práva a povinnosti vykonáva jeden z rodičov, ak druhý z rodičov nežije, je neznámy, alebo ak nemá spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu. Platí to aj v prípade, ak jeden z rodičov bol pozbavený rodičovských práv a povinností, ak mu bol výkon jeho rodičovských práv a povinností obmedzený alebo pozastavený (odsek 3). Zastupovanie maloletého dieťaťa upravuje ust. § 31 Zákona o rodine. Rodičia zastupujú maloleté dieťa pri právnych úkonoch, na ktoré nie je spôsobilé (odsek 1). Žiadny z rodičov nemôže zastupovať svoje maloleté dieťa, ak ide o právne úkony, pri ktorých by mohlo dôjsť k rozporu záujmov medzi rodičmi a maloletým dieťaťom alebo medzi maloletými deťmi zastúpenými tým istým rodičom navzájom; v takom prípade súd ustanoví maloletému dieťaťu opatrovníka, ktorý ho bude v konaní alebo pri určitom právnom úkone zastupovať (odsek 2). Ak patrí právo zastupovať obom rodičom, potom zákon predpokladá, že rodičia sa dohodnú na obsahu právneho úkonu. Pri bežných veciach môže rozhodovať a konať každý z nich samostatne, nie je potrebné, ani aby rozhodli, ani aby

konali spoločne. V iných, než bežných veciach, je nutné pri rozhodovaní zistiť aj stanovisko druhého rodiča, teda či s rozhodnutím zastupujúceho rodiča súhlasí. Ak by tento súhlas nedal, existoval by dôvod na postup podľa § 35 Zákona o rodine a súd by rozhodol, aký právny úkon v mene maloletého treba urobiť. Pokiaľ je rozhodnutie v záujme maloletého v podstatnej veci, môže právny úkon urobiť aj len jeden z rodičov, nevyžaduje sa spoločné konanie oboch. Správu majetku maloletého dieťaťa upravuje ust. § 32 Zákona o rodine. Podľa tohto zákonného ustanovia rodičia sú povinní spravovať majetok maloletého dieťaťa s náležitou starostlivosťou (odsek 1). Pre rozhodovanie o správe majetku platia o postavení oboch rodičov (ak patria rodičovské práva a povinnosti obom rodičom) rovnaké pravidlá, ako pre zastupovanie dieťaťa. Oba sú zásadne pri rozhodovaní rovnoprávni. O spôsobe správy sa majú dohodnúť, ak sa nedohodnú, môže na návrh jedného z nich rozhodnúť súd (§ 35 Zákona o rodine). V uvedenom zákonnom ustanovení je dokonca nezhoda pri správe majetku maloletého dieťaťa príkladom menovaná ako nezhoda o podstatných veciach súvisiacich s výkonom rodičovských práv a povinností. Rodičia majú právo aj povinnosť odovzdať majetok dieťaťu. Neznamená to vždy fyzické odovzdanie. Pokiaľ majetok predstavujú prostriedky na účte dieťaťa v peňažnom ústave, je odo dňa plnoletosti výlučne dieťa oprávnené s týmito prostriedkami disponovať.

16. Odvolací súd s poukazom na citované zákonné ustanovenia a právny výklad uvedený vyššie dospel k záveru, že pokiaľ okresný súd výrokom II. rozhodol, že obaja rodičia sú oprávnení maloleté deti zastupovať a spravovať ich majetok v bežných veciach, rozhodol v súlade so zákonom, a preto rozhodnutie okresného súdu potvrdil aj v tejto časti.

17. Výrokom III. okresný súd rozhodol o povinnosti otca prispievať na výživu maloletej W. sumou 200,00 Eur mesačne a na výživu maloletého K. sumou 170,00 Eur mesačne počnúc dňom 05. februára 2020 a výrokom IV. vyčíslil zameškané výživné jednotlivu pre obe maloleté deti, ktoré povolil splácať v mesačných splátkach po 50,00 Eur mesačne na každé dieťa spolu s bežným výživným. Otec v odvolaní žiadal rozsudok okresného súdu zmeniť a uložiť otcovi prispievať na výživu maloletej W. sumou 100,00 Eur mesačne a maloletého K. sumou 100,00 Eur počnúc dňom 05. februára 2020.

18. Zákon o rodine v ust. § 62 a nasl. (citované v napadnutom rozhodnutí) upravuje základné pravidlá pre určenie výšky výživného na dieťa. Konkrétna výška výživného je ovplyvňovaná faktormi jednak na strane dieťaťa, jednak na strane povinného rodiča. Podľa súdnej praxe pre určenie výšky výživného k dieťaťu sú rozhodujúce reálne zárobkové schopnosti a možnosti povinného rodiča, ktoré sú dané jeho subjektívnymi vlastnosťami (fyzickou zdatnosťou, zdravotným stavom, vzdelaním, pracovnými skúsenosťami), ale aj okolnosťami objektívneho charakteru, najmä existenciou pracovných príležitostí, primeraných vlastnostiam povinného rodiča. Na stanovenie výšky výživného je potrebné skúmať majetkové pomery, životnú úroveň, počet iných vyživovacích povinností povinného rodiča. Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

19. Otec vo svojom oprávnom prostriedku vo vzťahu ku skutkovým zisteniam len zopakoval svoju argumentáciu prezentovanú v prvoinštančnom konaní. Vyplýva z nej, že sa nestotožnil so skutkovými a právnymi závermi okresného súdu tak, ako boli prezentované v odôvodnení napadnutého rozhodnutia.

20. Odvolací súd zdôrazňuje, že do práva na spravodlivý proces nepatrí právo účastníka, aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov (IV.ÚS 252/04), ani právo na to, aby bol účastník konania pred všeobecným súdom úspešný, teda aby sa rozhodlo v súlade s jeho požiadavkami (I.ÚS 50/04). Do obsahu základného práva podľa článku 46 ods. 1 Ústavy SR a práva na spravodlivý proces podľa článku 6 ods. 1 Dohovoru nepatrí ani právo účastníka konania vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ním navrhnutých dôkazov súdom, prípadne sa dožadovať ním navrhnutého spôsobu hodnotenia dôkazov (II.ÚS 3/97, II.ÚS 251/03).

Posúdenie návrhu na vykonanie dokazovania, rozhodnutie, ktoré z dôkazov budú v rámci dokazovania vykonané, je vždy vecou súdov (§ 185 ods. 1 CSP s použitím § 2 ods. 1 CMP), a nie účastníkov. Naviac, skutočnosti všeobecne známe (tzv. notoriety) alebo známe súdu z jeho činnosti, sa nedokazujú (§ 186 ods. 1 CSP s použitím § 2 ods. 1 CMP). Ide o také skutočnosti, ktoré sú známe pomerne širokému okruhu ľudí a vedomosť o týchto skutočnostiach možno u bežného, priemerne vzdelaného človeka, žijúceho v danom mieste a čase, predpokladať. Nie je pritom podmienkou, aby boli známe každému. Nedokazujú sa ani skutočnosti známe súdu z jeho rozhodovacej činnosti (napr. z konaní vo

veciach starostlivosti o maloleté deti a podobne). Odvolací súd zároveň poznamenáva, že účastníci mali priestor v rámci odvolacieho konania sa k takýmto skutočnostiam, uvedeným v napadnutom rozhodnutí, vyjadriť. Prvoinštančný súd v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, prečo návrhu matky vyhovel a ku svojim záverom dospel v kontexte všetkých ostatných vykonaných dôkazov. Odvolacie námietky otca k spôsobu vyhodnotenia dokazovania okresným súdom z uvedených dôvodov krajský súd vyhodnotil ako nedôvodné.

21. Krajský súd mal za to, že súd prvej inštancie správne vyhodnotil zákonné podmienky pre posúdenie návrhu matky na určenie výživného. Z dokazovania súdu prvej inštancie je nesporným, že čistý priemerný mesačný príjem otca (zamestnanca spoločnosti Tatravagónka, a.s. Poprad) v rozhodnom období dosiahol výšku 1.234,42 Eur. Bežné životné náklady otec preukazoval v konaní a okresný súd ich zhrnul v bode 9. odôvodnenia napadnutého rozsudku. Celkové životné náklady matky a maloletých detí okresný súd dôsledne zisťoval a sumárne zhrnul v bode 8. a 10. odôvodnenia napadnutého rozsudku, na ktoré skutkové zistenia odkazuje aj odvolací súd.

22. Základnou podmienkou správneho určenia vyživovacej povinnosti rodiča k dieťaťu je vyhodnotenie nákladov na pokrytie odôvodnených potrieb dieťaťa. Medzi tie základné patrí bývanie, stravovanie, ošatenie, hygienické potreby a drogéria, zdravotná starostlivosť, školské potreby a náklady súvisiace s plnením školskej dochádzky, preprava dieťaťa, poplatky za záujmovú činnosť. Iba základné bežné potreby dieťaťa pokrýva vyživovacia povinnosť rodičov len v tom prípade, ak sú možnosti a schopnosti rodičov slabé, alebo objektívne obmedzené a nedovoľujú poskytnúť dieťaťu viac. Pre určenie výšky vyživovacej povinnosti je tak smerodajná životná úroveň každého z rodičov, pretože platí prvoradá premisa, že právom dieťaťa je podieľať sa na životnej úrovni každého svojho rodiča. Miera životnej úrovne rodiča je objektívne zistiteľná dôkazmi, môže ju preukazovať napríklad výška mesačných nákladov rodiča, a to v súhrne, ale aj v jednotlivých položkách. Smerodajnou môže byť výška tých položiek, ktoré nie sú pre život nevyhnutné, napr. úvery, životné poisťky, náklady na mobilný telefón a podobne. Jedným z rozhodujúcich faktorov pri určení jej výšky je zistenie mesačných nákladov povinného rodiča.

23. Rodičia v konaní prezentovali a preukazovali svoje osobné a majetkové pomery, bežné životné náklady a náklady na výživu maloletých detí, pričom tieto v konaní nerozporovali a nespochybňovali. Rovnako skutkové zistenia súdu prvej inštancie nerozporoval ani otec vo svojom odvolaní. Je nesporným, že matka sa o maloleté deti osobne stará a predovšetkým naturálnou formou spláca časť svojej vyživovacej povinnosti voči maloletým deťom. Je pravdou, že náklady na výživu maloletých detí s pribúdajúcim vekom budú narastať, pribudnú výdavky v súvislosti so záujmovou činnosťou, nástupom na vyšší stupeň školskej dochádzky, a preto v aktuálnom období, vzhľadom na príjmové pomery a životnú úroveň otca nie je možné stanoviť výživné pre maloletého K. tak, ako požadovala matka v podanom návrhu. Správne okresný súd výšku výživného diferencoval s prihliadnutím na vek maloletých detí, ako aj skutočnosť, že maloletá W. je vekovo staršia a maloletý K. začal navštevovať základnú školu počnúc septembrom tohto školského roka. Vzhľadom na spotrebný charakter výživného, aj podľa názoru odvolacieho súdu výška výživného určená súdom prvej inštancie zohľadňuje všetky zákonné kritériá rozhodujúce pre určenie výšky výživného pre maloleté dieťa, a preto rozsudok okresného súdu aj v tejto časti ako vecne správny potvrdil. Rovnako správne okresný súd postupoval pri vyčíslení zameškaného výživného na maloleté deti za obdobie od 05. februára 2020 do 31. marca 2020, ktoré vyčísлил jednotlivo vo vzťahu ku maloletej W. a maloletému K., pričom zároveň zohľadnil výživné, ktoré otec v rozhodujúcom období na výživu detí uhradil.

24. Z hľadiska právneho rozmeru posudzovanej veci krajský súd sa teda stotožnil s úvahami súdu prvej inštancie pri hodnotení zistených skutočností, ako aj s jeho závermi. V nadväznosti na dôvody odvolania otca krajský súd považoval za potrebné zdôrazniť, že otec v odvolaní neprodukoval relevantné dôkazy a dôvody, ktoré by spochybnili správnosť záverov rozhodnutia súdu prvej inštancie, resp. ktoré by odôvodňovali potrebu zmeniť rozhodnutie súdu prvej inštancie v zmysle odvolacieho návrhu otca. Okresný súd teda v prejednávanej veci vykonal dokazovanie náležitým spôsobom a v potrebnom rozsahu, vykonané dôkazy vyhodnotil v súlade so zásadami uvedenými v ust. § 191 ods. 1 CSP, súčasne spôsobom plne zodpovedajúcim princípom mimosporového konania umožnil účastníkom realizáciu ich procesných práv a nadväzne zákonným spôsobom vyhodnotil aj meritum veci. Po vykonaní a vyhodnotení dokazovania zákonným spôsobom a v potrebnom rozsahu vydal vecne správne

rozhodnutie, ktoré zodpovedajúcim spôsobom v zmysle ust. § 220 až § 222 CSP s použitím § 2 ods. 1 CMP aj správne a presvedčivo odôvodnil.

25. Na základe vyššie uvedených skutočností a dôvodov odvolací súd rozsudok okresného súdu vo veci samej ako vecne správny potvrdil.

26. Odvolací súd ako vecne správny potvrdil aj výrok napadnutého rozsudku o trovách konania, ktoré plne zodpovedá ust. § 52 CMP aplikovanému súdom prvej inštancie na prejednávajúcu vec.

27. O trovách odvolacieho konania rozhodol krajský súd podľa § 52 CMP, § 58 a § 396 ods. 1 CSP s použitím § 2 ods. 1 CMP.

28. Toto rozhodnutie senátu odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. (§ 419 CSP)

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. (§ 420 CSP)

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n). (§ 421 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie. (§ 422 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie nie je prípustné proti rozsudku, ktorým sa vyslovilo, že sa manželstvo rozvádza, že je neplatné alebo že nie je a proti uzneseniu v konaní o návrat maloletého do cudziny vo veciach neoprávneného premiestnenia alebo zadržania. (§ 76 CMP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné. (§ 423 CSP)

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde. (§ 427 ods. 1 a 2 CSP)

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania ustanovených v § 127 ods. 1 CSP (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpísania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). (§ 428 CSP)

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. (§ 429 CSP)

Dovolanie nie je prípustné proti rozsudku, ktorým sa vyslovilo, že sa manželstvo rozvádza, že je neplatné, alebo že nie je a proti uzneseniu v konaní o návrat maloletého do cudziny vo veciach neoprávneného premiestnenia alebo zadržania (§76 CMP).

Dovolací súd nie je viazaný rozsahom dovolania vo veciach, v ktorých možno začať konanie aj bez návrhu. (§ 77 CMP)

V prípade, že nebude dobrovoľne splnená povinnosť uložená týmto rozhodnutím, môže sa osoba oprávnená z rozhodnutia domáhať uspokojenia svojho nároku návrhom na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (zákon č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti / Exekučný poriadok/ a o zmene a doplnení ďalších zákonov).

Ak sa jedná o rozhodnutie, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému, môže sa osoba oprávnená z rozhodnutia domáhať uspokojenia svojho nároku návrhom na výkon rozhodnutia vo veciach maloletých podľa § 370 a nasl. CMP.